

THE GREAT CONTROVERSY: NORWEGIAN CHS. 29,3,25

NORWEGIAN - GG 29

Opprinnelsen til synden og dens fortsatte eksistens er et problem som besværer mange mennesker. De ser syndens fryktelige følger i form av ulykker og ødeleggelser. Og de spør: Hvordan kan slikt gå for seg under en hersker som er uendelig i visdom, kjærlighet og makt? Dette er et problem de ikke kan finne noen forklaring på. Deres uviss-het og tvil gjør dem blinde for de sannheter som er tydelig klarlagt i Guds Ord, og som er av stor betydning for frelsen. Noen som undersøker syndens tilværelse, prøver å trengte inn i det som Gud aldri har åpenbart. De finner derfor heller ingen løsning på problemene. De som har en tilbøyelighet til å tvile og kritisere, bruker dette som en unnskyldning for å forkaste Den hellige skrift. Det er også noen som ikke finner en tilfredsstillende forklaring på det onde store problem av andre grunner. Tradisjon og uriktige tolkninger har forårsaket Bibelens lære for dem angående Guds karakter, hans regjeringens vesen og prinsippene for hans handlemåte med synden.

Det er umulig å gi en forklaring på opprin-nelsen til synd og en fornuftig grunn til dens eksistens. Likevel kan vi forstå så meget om dens opprinnelse og utsettelse at Guds retferdighet og godhet i all hans handlemåte med det onde blir fullt åpenbart. I Skriften er det ikke noe som er tydeligere fremholdt enn dette at Gud ikke på noen måte er ansvarlig for at synden trengte inn. Guds nåde ble ikke vilkårlig trukket tilbake. I Guds styret var det ikke noe som ga grunn til opprør. Synden har ubuden trengt seg inn. Ingen kan gi noen tilfredsstillende forklaring på at den finnes. Den er mystisk, uforklarlig. Å unnskyldte den er å forsvare den. Hvis man fant en unnskyldning for den eller kunne påvise noen årsak til at den burde eksistere, ville den opphøre å være synd. Den eneste definisjon av synd er den vi finner i Guds Ord: «Synden er lovbrudd» Den er følgen av et prinsipp som strider mot kjærlighetens store lov, den lov som danner grunnlaget for Guds regjering.

Før det onde kom, var det fred og glede i hele verdensaltet. Alt var i fullkommen harmoni med Skaperens vilje. Kjærligheten til Gud var grenseløs, og alle elsket hverandre like høyt. Kristus, Ordet, den Enbårne, var ett med den

evige Fader — ett i vesen, i karakter og i vilje — det eneste vesen i hele verdensaltet som kunne få del i alle Guds rådslagninger og planer. Ved Kristus skapte Faderen alle himmelske vesener. «I ham er alle ting skapt, de i himlene og de på jorden, ... enten det så er troner eller herredømmer eller makter eller myndigheter.» (Kol. 1, 16.) Hele himmelen viste Kristus den samme troskap og lydighet som de viste Faderen.

Fordi Kjærlighetens lov danner grunnlaget for Guds herredømme, var alle skapningens lykke avhengig av at de fullt ut stemte overens med dens store, rettferdige prinsipp. Gud vil at alle hans skapninger skal tjene ham av kjærlighet. Han ønsker en hyllest som har sitt ut-spring i en forstandig anerkjennelse av hans karakter. Han har ikke behag i tvungen lydighet. Han gir alle en fri vilje, slik at de kan tjene ham av eget valg.

Lucifer, den øverste kjærsb

Men det var en som valgte å misbruke sin frihet. Synden begynte med ham som nest etter Kristus var blitt mest æret av Gud, og som sto høyest i makt og ære blant himmelens beboere. Før sitt fall var Lucifer den ypperste av de skjermende kjeruber, hellig og ubesmittet. «Så sier Herren, Israels Gud: Du som var seglet på den velordnede bygning, full av visdom og fullkommen i skjønnet! I Eden, Guds have, bodde du; kostbare stener dekket deg.» «Du var en salvet kjerub med dekkende vinger, og jeg satte deg på det hellige gudefjell; der gikk du omkring blant skinnende stener. Ustraffelig var du i din ferd fra den dag du ble skapt, til det ble funnet uretferdighet hos deg.» (Esek. 28, 12—15.)

Lucifer kunne fortsatt ha nytt Guds yndest, vært elsket og hedret av alle englehæren, og gjort bruk av sine edle krefter til velsignelse for andre og til forherligelse av sin Skaper. Men, sier profeten, «ditt hjerte opphøyet seg for din skjønnetens skyld, du ødela din visdom på grunn av din glans». Litt etter litt begynte han å nærme seg ønske om selvopphøvelse. «Fordi du i ditt hjerte tyktes deg å være en gud.» «Du som sa i ditt hjerte: ... Høyt over Guds stjerner vil jeg reise min trone, og jeg vil ta sete på gudens tingfjell, ... jeg vil stige opp over skyenes top-

per, jeg vil gjøre meg lik den Høyeste.» (Esek. 28, 17, 6; Es. 14, 13, 14.) I stedet for å få skapningene til å sette Gud høyest i kjærlighet og lydighet forsøkte Lucifer å vinne deres tjeneste og hyllest for seg selv. Denne fyrste over englene begynte den ære som den evige Far hadde gitt sin Sønn. Han søkte å oppnå den makt som Kristus alene hadde rett til å bruke.

Hele himmelen hadde gledet seg over å gjenspeile Skaperens herlighet og prise ham. Og mens Gud på den måten ble æret, hadde alt vært fred og glede. Nå forstyrret en mislyd den himmelske harmoni. En selvdyrkelse og selvopphøvelse som var i strid med Skaperens plan, vekket anelser om noe ondt hos dem som betraktet Guds ære som det høyeste. De himmelske rådgivere appellerte til Lucifer, Guds Sønn fremholdt for ham Skaperens størhet, kjærlighet og rettferdighet og hans lovs hellige og uforanderlige natur. Den orden som rådet i himmelen, hadde Gud selv innført, og ved å vike fra denne ville Lucifer vanære sin Skaper og bringe forferdelse over seg selv. Men advarselen, som ble gitt i ubeskrivelig kjærlighet og miskunnhet, fremkalte bare tross. Misunnelse mot Kristus tok overhånd, og Lucifer ble bare mer gjens-tridig.

Stolthet over hans egen herlighet ga næring til hans ønske om å være den største. De store hederbevisninger som ble vist Lucifer, ble ikke påskjønnet som en gave fra Gud og fremkalte ingen følelse av taknemlighet til Skaperen. Han roste seg av sin egen skjønnet og opphøvelse og traktet etter å bli lik Gud. Han var elsket og aktet av den himmelske hærs-kare. Med glede utførte englene hans befalinger. I visdom og herlighet overgikk han dem alle. Guds Sønn var himmelens anerkjente hersker, likestilt med Faderen i myndighet og makt. Kristus tok del i alt Guds råd. Lucifer derimot fikk ikke slik del i de guddommelige planer. «Hvorfor?» spurte denne mektige engel, «skal Kristus være den største? Hvorfor skal han hedres mer enn jeg?»

Misnysje blant englene

Da Lucifer forlot sin plass i Faderens umiddelbare nærhet, gikk han ut for å spre misnysje blant englene. Han arbeidet i hemmelighet og

OPPHAVET TIL SYNDEN OG DENNEDS
OPPRINNELSEN TIL SYNDEN OG DENNEDS
ER ET PROBLEM SOM BESVÆRER MANGE MENNESKER.

skjulte en tid sin egentlige hensikt under skinn av aktelse for Gud. Slik søkte han å vekke misnøye med de lover som de himmelske vesener fulgte, og antydte at de var uansvarende restriksjoner. Han påsto at englene skulle lyde sin egen vilje fordi deres natur var hellig. Han prøvde å vekke sympati for seg selv og sa at Gud handlet uriktig mot ham da han ga Kristus den høyeste ære. Han påsto at når han traktet etter større makt og ære, så var det ikke for å opphøye seg selv, men han søkte å skaffe himmelens beovert frihet for at de derved kunne nå opp på et høyere trinn i sin tilværelse.

Guds store nåde

I sin store miskunnhet bar Gud lenge over med Lucifer. Han ble ikke straks fjernet fra sin høye stilling da han begynte å skape utlifredshet og fremholdt sine falske påstander for de lojale engler. Lenge fikk han lov til å bli i himmelen. På betingelse av omvendelse og lydighet fikk han gang på gang tilbud om nåde. Bare en uendelig kjærlig og via Gud kunne uttenke de anstrengelser som ble gjort for å overbevise ham om hans villfarelser. Misnøye hadde aldri før vært kjent i himmelen. Til å begynne med innså ikke Lucifer selv hvor det ville bære hen. Han forsto ikke av hva art hans følelser egentlig var. Men da det ble bevis at hans utlifredshet var uten grunn, ble han overbevist om at han tok feil, at de guddommelige krav var rettfærdige og at han overfor alle i himmelen burde anerkjenne dem som slike. Hadde han gjort dette, kunne han ha frelst seg selv og mange engler. På dette tidspunkt hadde han ennå ikke helt forkastet sin troskap mot Gud. Riktig nok hadde han sviktet sin oppgave som skjermende kjerub. Hvis han imidlertid hadde vært villig til å vende om til Gud, hadde anerkjent Skaperens visdom og vært tilfreds med å fylle den plass som var bestemt for ham i Guds store plan, ville han ha blitt satt inn igjen i sin stilling. Men stolthet forbyr ham å bøye seg. Han forsvarte iverdig sin fremgangsmåte, hevdet at han ikke trengte til noen omvendelse og gikk helt inn for den store kamp mot sin Skaper.

Alle krefter som denne mesterånd rådet over, ble nå satt i virksomhet for å bedra og vinne

sympati hos englene som hadde sæt under hans kommando. Til og med det faktum at Kristus hadde advart og rådet ham, ble forvansket for å tjene hans forræderiske hensikter. Overfor dem som ved sin kjærlighetsfulle tillit var knyttet sterkere til ham, hadde Satan fremholdt at han var blitt dømt urettferdig, at hans stilling ikke ble respektert, og at hans frihet ville bli innskrenket. Etter at han hadde fordreiet Kristi ord, gikk han over til direkte løgn og beskyldte Guds Sønn for å ha planer om å ydmyke ham overfor himmelens beovert. Han søkte også å mistenkliggjøre de lojale engler. Alle som han ikke klarte å få helt over på sin side, anslaget han for å være likegyldige mot de himmelske veseners interesser. De som var tro mot Gud, ble beskyldt for å utøve nettopp det som han gjorde selv. For å underbygge sin påstand om Guds urettferdighet mot ham forvrente han Skaperens ord og handlinger. Han prøvde å forvirre englene ved hjelp av underfundige argumenter om Guds plan. Alt som var enkelt og likeil, innhyllt han i mystikk, og ved listige forfalskninger kastet han tvil over meningen med Herrens tydeligste uttalelser. Hans høye stilling og nære tilknytning til den guddommelige regjering ga hans fremstilling vekt. Mange ble forført og sluttet seg til ham i opprør mot himmelens regjering.

I sin visdom tillot Gud Satan å fortsette inntil misnøyen utviklet seg til åpent opprør. Hans planer måtte utvikles fullt for at alle kunne se deres sanne natur og hva de førte til. Som den salvede kjerub hadde Lucifer vært høyt æret. Himmelen engler elsket ham, og hans innflytelse over dem var stor. Guds herredømme omfattet ikke bare himmelens beovert, men også dem som bor i de andre skapte verdener. Satan tenkte at dersom han fikk himmelens engler med i opprøret, kunne han også trekke de andre verdener med. Listig fremholdt han sin side av saken og gjorde bruk av løgn og bedrag for å nå sitt mål. Hans evne til å forføre var meget stor. Ikke engang de trofaste engler oppdagde helt hans karakter eller så hva hans arbeid førte til.

Satan hadde vært så høyt æret, og alle hans handlinger var så innhyllt i mystikk at det var vanskelig å vise englene hans gjerningers sanne

natur. Synden ville ikke se så avskyelig ut som den var før den ble fullt utviklet. Til nå hadde den ikke eksistert i Guds univers, og hellige vesener hadde ikke anelse om dens natur eller om hvor ondartet den var. De kunne ikke se de forferdelige følger av å sette Guds lov til side. I begynnelsen skjulte Satan sitt verk under påskudd av å være tro mot Gud. Han hevdet at han søkte å fremme Guds ære, befeste hans herredømme og gjøre alt til beste for himmelens beovert. Mens han flyte de engler som han hadde under seg med misnøye, lot han som det var hans hensikt å fjerne all utlifredshet. Når han agiterte for forandringer i Guds styrk og hans lov, påsto han at slike forandringer var nødvendige for at freden i himmelen kunne bli bevart.

I kampen mot synden kunne Gud bare bruke rettfærdighet og sannhet. Men Satan brukte både smiger og bedrag. Han forfalsket Guds Ord, og fremstilte hans regjering i et falskt lys overfor englene og påsto at Gud ikke var rettfærdig når han utstedte lover og regler for himmelens beovert. Han hevdet at når Gud krevde lydighet og underdanighet av sine skapninger, var det bare for å opphøye seg selv. Derfor måtte Gud gjøre det klart for englene i himmelen og for beovertene i alle verdener at Guds regjering var rettfærdig og hans lov fullkommen. Satan fremstilte seg selv som verdensallets velgjører. Alle måtte derfor se opprøretens sanne karakter og virkelige hensikt. Han måtte få tid til å avsløre seg selv ved sine onde gjerninger.

Forføringen avslørt

Guds lov og styretsett fikk skylden for den strid Satan selv hadde skapt. Han erklærte at alt det onde var en følge av Guds regjering, og at han ville forbedre Herrens lov. Han måtte derfor få anledning til å demonstrere hva han mente og vise frem resultatene når den guddommelige lov ble forandret. Satan hadde helt fra begynnelsen av påstått at han ikke var en opprører. Hele verdensalltet måtte se bedrageren avslørt.

Ikke engang da det ble bestemt at Satan ikke lenger kunne bli i himmelen, ville Gud i sin uendelige visdom tilintetgjøre ham. Fordi Gud

bare kan godta kjærlighetens tjeneste, må alle hans skapningers troskap være grunnet på overbevisning om hans rettferdighet og godhet. Beboerne i himmelen og i andre verdener, som ikke forsto syndens vesen og dens følger, ville på det tidspunkt ikke ha kunnet innså Guds rettferdighet og miskunn dersom han hadde ødelagt Satan. Hvis han var blitt utsettet straks, ville de ha tjent Gud av frykt i stedet for av kjærlighet. Forførslerens innflytelse ville ikke bli fullstendig utryddet, og opprørsanden ikke fjernet. Det onde måtte få lov å modnes. Hensynet til hele verdensalnets beste gjennom uendelige tider krevde at Satan utviklet sine prinsipper mer fullstendig. Da ville alle skapninger se hans beskyldninger mot Guds regjering i det rette lys, og hans rettferdighet og nåde og lovens uforanderlighet ville for alltid være hevet over all tvil.

Satans opprør skulle være en advarsel for verdensalnet i alle kommende tider, et evig vitnesbyrd om syndens natur og dens forferdelige følger. Når Satans regler ble fulgt, ville virkningene både på mennesker og engler vise følgene av å tilsidesette Guds myndighet. Slik skulle det bli klart at alle Guds skapningers velferd står og faller med Guds regjering og hans lov. Beretningen om dette fryktelige opprørs eksperiment skulle således for alltid beskytte de hellige, intelligente vesener og hindre dem fra å la seg forføre med hensyn til hva overtredelse betyr, og bevare dem fra å begå synd og lide dens følger.

Forakt for Skapere ns lov

Den store opprører fortsatte å rettferdiggjøre seg selv helt til striden i himmelen ble avsluttet. Da det ble kjent at han skulle bli kastet ut fra salighetens boliger sammen med alle sine tilhengere, uttalte opprørslederen åpent sin forakt for Skapere ns lov. Han gjentok sin påstand om at engler ikke behøvde noen kontroll. De burde stilles fritt og følge sin egen vilje, som alltid ville vise dem den rette veien. Han fordomte de guddommelige bud som en begrensning av deres frihet og erklærte at det var hans hensikt å få all lov avskaffet. Når de himmelske hærskarer ble fri for lovens krav, ville de tre inn i en mer opphøyet og herlig tilværelse.

Satan og hans hær var enige om å kaste hele

skylden for opprøret på Kristus. De fremholdt at dersom de ikke var blitt irretsette, ville de aldri ha gjort opprør. Den store opprøreren og alle hans tilhengere ble til sist støtt ut av himmelen. De var illojale, hårdnakkede og frekke. Forgjevs søkte de å omstyre Guds regjering, mens de spottende påsto at de selv var uskyldige offer for den herskende makt.

Ånden bak opprøret i himmelen er nå årsak til opprør på jorden. Satan følger den samme plan blant menneskene som han fulgte blant englene. Hans ånd hersker nå i vantroens barn. De vil også rive ned Guds lovs skranker og lover menneskene frihet hvis de overtrer hans bud. Irretsettelse vekker fremdeles hat og motstand. Når Guds advarende budskaper trenger inn i samvittigheten, får Satan menneskene til å rettferdiggjøre seg selv og til å søke støtte hos andre i sine synder. I stedet for å rette på sine feil hater de dem som påtaler synden, som om de var årsak til vanskelighetene. Fra den rettferdige Abels tid og helt til våre dager er det i denne ånd man har møtt dem som våget å fordømme det onde.

Ved den samme falske fremstilling av Guds karakter som han hadde brukt i himmelen, der han fikk andre til å betrakte Herren som en streng og tyrannisk herre, forførte han menneskene til synd. Da han hadde nådd så langt, erklærte han at Guds urettferdige bud førte til menneskenes fall, liksom de førte til hans eget.

Men den evige Gud kunnegjør selv sin karakter: «Herren, Herren er en barmhjertig og nådig Gud, langmodig og rik på miskunnhet og sannhet; han bevarer miskunnhet imot tennslend, han forlater misgjerning og overtredelse og synd; men han lar ikke den skyldige utstraffet.» (2 Mos. 34, 6. 7.)

Da Gud utstøtte Satan fra himmelen, forkynte han sin rettferdighet og hevdet sin tronens ære. Men da menneskene hadde syndet ved å gi etter for opprøreres forførelser, avla Gud et bevis på sin kjærlighet ved å gi sin enbårne Sønn i døden for den falne slekt. I forsoningen kommer Guds karakter til syne. Koænets mektige bevis konstatere for hele verdensalnet at Guds regjering på ingen måte er ansvarlig for den syndige handlingene som Lucifer hadde vålet.

I striden mellom Kristus og Satan under vår

frelseres virksomhet på jorden ble den store bedragerens karakter avslørt. Ikke noe kunne så totalt tilintetgjøre universets sympati for ham som hans grusomme kamp mot verdens forførelser. Frekt og guddespottelig fremsatte han krav om at Kristus skulle tilbe ham, med utfordrende dristighet førte han ham opp på felltoppen og på tempeltinden og la sin onde hensikt for dagen da han oppfordret ham til å kaste seg ned fra den svimlende høyde. Med urettelig ondskap forfulgte han Jesus fra sted til sted og ansøp prestene og folket til å forkaste hans kjærlighet og til ved avslutningen å rope: «Korsfæst ham, korsfæst ham!» Alt dette vakte forferdelse og harme hos englene og alle skapninger i hele universet.

Satan fikk verden til å forkaste Kristus. Mærket første brukt all sin makt og list for å utrydde ham, for han så at Frelserens kjærlighet og nåde, hans medlidetheit og Æmne medynk var en fremstilling av Guds karakter for verden. Han motsa hver påstand som Guds Sønn fremsatte, og brukte menneskers som sine redskaper til å gjøre Frelserens liv fullt av lidelse og sorg. Det uspekulerede bedrag han brukte for å hindre Jesu arbeid, det hat han viste gjennom vantroens barn, hans grusomme anklager mot ham som i sitt liv var det vakreste eksempel på godhet — alt dette hadde sitt utspiring i et intet ønske om hevn. Ondskap og misunnelse, hat og hevnlust som sprenget på, brøt frem på Golgata mot Guds Sønn. I stum forferdelse betraktet hele himmelen denne scene.

Da det store offer var fullbrakt, for Kristus opp til det høye. Men han ville ikke ta imot engelenes hyllest før han hadde bedt: «Jeg vil at hvor jeg er, der skal også de som du har gitt meg, være hos meg.» Da kom svaret tilbake fra Faderens trone med usigelig kjærlighet og kraft: «Alle Guds engler skal tilbe ham.» (Joh. 17, 24; Heb. 1, 6) Jesus var plettfri. Hans ydmykelse var endt, offeret fullbrakt, og han fikk et navn som er over alle navna.

Nå viste det seg at Satans synd var uten unnskyldning. Han hadde åpenbart sin sanne karakter som en løgner og morder. Det ble klart at den samme ånd som han hersket over menneskene med, ville han å åpenbart hvis han hadde fått lov til å herske over himmelens bebo-

ere. Han hadde påstått at overtredelse av Guds lov ville bringe frihet og opphøyelse, men resultatet var trelldom og fornedrelse.

Satans beskyldninger mot Guds karakter og herredømme trådte frem i sitt rette lys. Han hadde anklaget Gud for å kreve sine skapningers lydighet og underkastelse bare for å opphøye seg selv. Han hadde erklært at mens Skaperen krevde selvfornektelse av alle andre, viste han selv ingen vilje hverken til selvfornektelse eller offer. Men verdensaltets fyrste hadde brakt det største offer som kjærligheten kunne bringe, for den falne og syndige slekts frelse, for «Gud i Kristus forlikte verden med seg selv». (2 Kor. 5, 19.) Alle så at mens Lucifer ved å trakte etter ære og makt hadde åpnet døren for synd, så hadde Kristus for å tilintetgjøre synden fornedret seg selv og vært lydiggjort døden.

Et skuespill for verden

Gud hadde gitt til kjenne sin avsky for opprørsrens prinsipper. Hele himmelen så hans rettferdighet åpenbart i dommen over Satan og i menneskenes gjensjening. Lucifer hadde erklært at dersom Guds lov var uforanderlig og dens straff ikke kunne ettergis, måtte enhver overtreder for alltid være avskåret fra Skaperens nåde. Han hadde påstått at den syndige slekt ikke kunne bli frelst, og at den derfor var hans rettmessige bytte. Men Kristi død var et uigjendrivelig argument mot dette. Lovens straff falt

på ham som var Gud lik. Menneskene kunne ta imot Kristi rettferdighet og ved anger og ydmykhet seire over Satans makt, liksom Guds Sønn hadde seiret. Således er Gud rettferdig, og han rettferdiggjør alle som tror på Jesus.

Men det var ikke bare for å frelse menneskene Kristus kom til jorden og led og døde. Han kom for å gjøre loven stor og hellig. Ikke bare for at denne verdens beboere skulle akte loven som den bør aktes, men for at alle verdener i universet skulle innse at Guds lov er uforanderlig. Kunne dens krav være satt til side, så hadde Guds Sønn ikke behøvd å gi sitt liv for å sone for overtreddisen. Kristi død beviser at den ikke kan forandres. Det offer som Faderen og Sønnen i uendelig kjærlighet ga for at syndere kunne bli gjennløst, beviser for hele verdensaltet — hva ikke noe annet enn denne forsoningsplan kunne ha gjort — at rettferdighet og nåde danner grunnvollen for Guds lov og regjering.

I den endelige fullbyrdelse av dommen vil det bli klart at det finnes ingen unnskyldning for synd. Når all jordens dommer engang kommer til å stille Satan dette spørsmål: «Hvorfor gjorde du opprør mot meg og tok undersåtter fra mitt rike?» vil opphavs mannen til det onde ikke kunne legge frem noen som helst unnskyldning. Hver mann vil være lukket og hele opprørs skaren stå målløs.

Golgatas kors, som vitner om at loven er uforanderlig, forkynner også for verdensaltet at syndens lønn er døden. Med Frelserens døpende

rop: «Det er fullbrakt!» ringte dødklokken over Satan. Den store kampen som så lenge hadde vært utkjempet, var nå avgjort, og syndens endelige utryddelse sikret. Guds Sønn hadde gått gjennom gravens porter «for at hai ved døden kunne gjøre til intet den som hadde dødens veld, det er djevelen». Lucifers egoistisk begjær etter makt fikk ham til å si: «Over Gud. stjerner vil jeg reise min trone, ... jeg vil gjøre meg lik den Høyeste» Gud erklærer: «Jeg gjør deg til aske på jorden, ... du er blitt borte.» Når «dagen kommer, brennende som en ovn», da «skal alle overmodige og hver den som lever ugudelig, være som halm, og dagen som kommer, skal sette dem i brånn», sier Herren, herskarenes Gud, så den ikke levner dem rot eller gren». (Heb. 2, 14; Es. 14, 13. 14; Esek. 28, 18. 19; Mal. 4, 1.)

Da skal hele verdensaltet være vitne til syndens natur og følger. Syndens fullstendige utryddelse, som i begynnelsen ville ha vakt frykt hos engler og påført Gud vanære, beviser nå hans kjærlighet. Hans ære er grunnfestet for alle skapninger i verdensaltet som med glede gjør hans vilje og som har hans lov i sitt hjerte. Aldri mer skal det være noe onde. Guds Ord sier: «Trenselsen skal ikke komme to ganger.» (Nah. 1, 9.) Guds lov, som Satan har klandret som et trellek, blir da hedret som frihetens lov. Skapningene har bestått sin prøve og vil aldri mer være ulydige mot ham. Hans karakter er da blitt fullstendig åpenbar for dem som utælig kjærlighet og uendelig visdom.

You have just read all or most of **chapter 28** from the book, *The Great Controversy*, in the *Norwegian Language*. This chapter, other chapters, and part or all of the entire book are available on special order in quantity amounts in 23 languages

PRINTED BY:

TRAIL GUIDES - BOX 300, ALTAMONT, TN 37301 USA

FOR FURTHER INFORMATION AND LITERATURE, PLEASE CONTACT:

Frafallet

Et sitt annet brev til tessalonikerne forutsa apostelen Paulus det store frafallet som ville føre til at pavemakten ble opprettet.

Han skriver at før Herrens dag kommer, «må frafallet komme, og syndens menneske åpenbares, fortapelsens sønn, han som står imot og opphøyer seg over alt som kalles Gud eller helligdom, så han setter seg i Guds tempel og gir seg selv ut for å være Guds». Videre forteller han sine brødre at «lovshetens hemmelighet er alt virksom». (2 Tess. 2, 3. 4. 7.) Allerede på dette tidlige tidspunkt så han at det listet seg inn i menigheten visse villfarelser som ville berede veien for opprettelsen av løvstøttemet.

Litt etter hvert gjennomførte løvshetens hemmelighet sitt forførende, gudsbepotelige verk. I begynnelsen var det stille og listig, deretter mer åpenlyst, etter hvert som den gikk frem i styrke og vant innpass i menneskenes sinn. Nesten umerkelig trengte hedenske skikker inn i den kristne kirke. Tilbyeligheten til å gå på akkord og til å vike av fra den sanne tro ble i en viss tid holdt tilbake. Det skyldtes de fryktelige forfølgelsers som menigheten ble utsatt for under hedenskapet. Men da forfølgelsene stanset og kristendommen fikk innpass i kongelige hoff og palasser, byttet den Kristi og apostelens enkelhet og ydmykhet med hedenske presters og herskeres stolthet og prakt. I stedet for Guds befalinger ble menneskelige teorier og overleveringer innført. Da Konstantin den store gjennomgikk sin såkalte omvendelse i begynnelsen av det fjerde århundret, vakte det stor glede. Verden iførte seg rettferdighetens kappe og trådte inn i menigheten. Fra nå av hadde edelgjelssverket stor fremgang. Under utseendet av å være besieret vant hedenskapet seier. Dets ånd hersket i kirken. Dets lærdommer, seremonier og overtroiske skikker ble innført i tro og gudsdyrkelse av dem som bekjente seg til å ifølge Kristus.

Resultatet av denne overenskomst mellom hedenskap og kristendom ble utviklingen av det «syndens menneske» som er omtalt i profetien.

Det er den makt som setter seg opp imot Gud og opphøyer seg over ham. Dette gigantiske falske religionsystem er et mestersykke fra Satans hånd — et vitnesbyrd om hans anstrengelser for å sette seg selv på tronen og herske over jorden etter sin egen vilje.

Satan gjorde engang et forsøk på å få i stand en overenskomst med Kristus. Han kom til Guds Sønn ute i ørkenen og fristet ham. Etter at han hadde vist ham alle verdens riker og deres herlighet, tilbød han å overlate dem til ham dersom han bare ville anerkjenne mørkets fyrstes overhøyhet. Kristus avviste den overmodige fristelsen og tvang ham til å flykte. Men Satan har sørtre hell med seg når han fremstiller de samme fristelsene for mennesket. For å sikre seg verdslig vinning og ære ble menigheten ledet til å søke gunst og støtte hos verdens stormenn. Etter at den hadde forkastet Kristus, lot den seg overtale til å vise lydighet mot den ondets representant — biskopen i Rom.

Et av de ledende punkter i den romersk-katolske lære er at paven er det synlige hode over Kristi alminnelige kirke. Han har fått seg overdratt den øverste myndighet over biskoper og prester i alle deler av verden. Ja enda mer — paven er blitt tillagt titler som hører til selve guddommen. Han er blitt benevnt som herre og som Gud.¹⁾ Han er til og med erklært ufelbar. Han krever å bli hyllet av alle mennesker. Det samme krav som Satan stilte i ørkenen, stiller han fremdeles gjennom romerkirken, og store skarer står ferdig til å vise ham hyllest.

Men de som frykter og ærer Gud, møter denne gudsbepotelige utfordring på samme måte som Kristus møtte den listige fiendes henstillinger: «Du skal tilbe Herren din Gud, og ham alene skal du tjene» Luk. 4, 8. Gud har aldri i sitt Ord gitt anbudning til at han har utpekt noe menneske til å være menighetens hode. Læren om pavelig overhøyhet står direkte i strid med Skriftens lære. Paven kan ikke ha noen som helst makt over Kristi menighet uten at han har ranet den til seg.

Tilhengerne av romerkirken har hele tiden anklaget protestantene for vranglære og for med vilje å skille seg fra den sanne kirke. Slike ankla-

ger passer bedre på dem selv. Det er de som har forlatt Kristi banner og veket bort fra «den tro som en gang er overgitt til de hellige». (Jud. 3.)

Ordets visdom og kraft

Satan visste godt at Den hellige skrift ville sette menneskene i stand til å gjennomsøke hans bedrag og motstå hans makt. Ved Ordet hadde selve verdens frelser motstått hans angrep. Ved hvert eneste angrep løstet Kristus den evige sannhets skjold og sa: «Det er skrevet.» Enhver tilnærmeelse fra fiendens side tilbakeviste han med Ordets visdom og kraft. Hvis Satan skulle opprettholde sitt herredømme over menneskene og stadfeste den pavelige maktantrons autoritet, måtte han holde dem i uvikenhet angående Skriften. Bibelen opphøyer Gud og setter det skapelige menneske på dets rette plass. Derfor måtte dens hellige sannheter bli skjult og undertrykt. Denne fremgangsmåte fulgte romerkirken i århundrer var det forbudt å utbre Bibelen. Folk fikk ikke lov til å lese den eller ha den i sine hjem, og prinsipløse prester og prelater tolket dens lære til støtte for sine egne krav. Det førte til at paven nesten overalt ble anerkjent som Guds stedfortreder på jorden, utrustet med myndighet over kirke og stat.

Himmels autoritet ringekastet

Da boken som avslører villfarelse, var fjernet, kunne Satan gjennomføre sin egen vilje. Profetien hadde sagt av pavidømmet skulle «tenke på å forandre hellige tider og lovs». (Dan. 7, 25.) Dette var den ikke søn til å forsøke. For at de som ble vunnet fra hedenskapet, skulle få en erstatning for avgudstilbedelse og på den måten framskynde deres tilsynelatende antagelse av kristendommen, ble dyrkelsen av bilder og reliever gradvis innført i den kristne gudstjeneste. Et dekret som ble utstedt av et alminnelig kirkeråd, grunnfestet til sist dette avgudiske system.²⁾ For å gjøre sitt vanhelligelsesverk fullstendig,

FRAFALLET

dristet romerkirken seg til å stryke det annet bud i Guds lov, det bud som forbyr tilbedelsen av bilder. Det tiende bud ble delt for å beholde antallet ubeskåret.

Dette at kirken var villig til å gjøre innrømmelser overfor hedenskapet, banet veien for en ytterligere tilsidesettelse av Herrens autoritet. Satan, som arbeidet gjennom vanhellige ledere i kirken, tok seg også av det fjerde bud (sabbatsbudet). Han prøvde å få satt den gamle sabbat til side, den dag som Gud hadde velignet og helliget (1 Mos. 2, 2-3). I dens sted prøvde han å opphøye den festdagen som hedningene feiret som «solens ærverdige dag». I begynnelsen søkte han ikke å gjennomføre denne forandring helt åpenlyst. I de første århundrer hadde alle kristne holdt den bibelske sabbat. De var ivrige etter å ære Gud, og da de trodde at hans lov er uforanderlig, våkta de nøye over de hellige bud. Men Satan arbeidet med stor list gjennom sine redskaper. For at folket skulle få sin oppmerksomhet rettet mot søndagen, ble den gjort til en festdag til minne om Kristi oppstandelse. Det ble holdt gudstjenester på denne dag. Den ble også betraktet som en dag til hvile og atspredelse. Sabbaten ble fremdeles holdt hellig.

For å jevne veien for det verk han hadde i sinne å utføre, fikk Satan jødene til, i tiden før Kristi komme, å føye de strengeste påbud til sabbaten. Det ble en byrde å holde den hellig. Deretter brukte han det falske lys som han hadde omgitt den med, og gjorde den foraktet som en jødisk innstiftelse. Mens de kristne i alminnelighet fortsatte å feire søndagen som en gledesdag, fikk han dem til å gjøre sabbaten til en trist og bedrøvelig dag som et bevis på deres hat til jødedommen.

Konstantin utsteder en lov

I den første del av det fjerde århundre utstedte keiser Konstantin en lov som gjorde søndagen til en offentlig festdag i det romerske riket. Solens dag ble hedret av hans hedenske undersåtter og æret av de kristne. Keiseren hadde satt seg som mål å knytte de motstridende

interesser innenfor hedenskapet og kristendommen sammen til ett. Kirkens biskoper tilskynet ham til å gjøre dette. I sin ærgjerrighet og sin higen etter makt innså de at dersom både de kristne og hedningene feiret den samme dagen, ville det bli lettere for hedningene å ta imot kristendommen. Kirkens makt og hellighet ville bli styrket. Mange gudfryktige kristne begynte litt etter hvert å tillegge søndagen en viss grad av hellighet, men de betraktet fremdeles den bibelske sabbat som Herrens hellige dag. De holdt den i samsvar med det fjerde bud.

Men erkeforfsereren hadde ennå ikke fullført sitt verk. Hans mål var å samle kristenheten under sitt banner. Sin makt ville han utøve ved sin stedfortreder, den stolte pave som ga seg ut for å være Kristi representant. Ved hjelp av halvt omvendte hedninger, ærgjerrige prelater og verdslige menn i kirken nådde han sitt mål. Fra tid til annen ble det holdt store kirkeråd, der høye embetsmenn innenfor kirken fra alle deler av verden kom sammen. I nesten hvert eneste slikt kirkeråd ble sabbaten, som Gud hadde innstiftet, satt ned på et litt lavere trinn, mens søndagen ble gjenstand for en tilsvarende opphøvelse. Slik ble den hedenske festdagen til sist hedret som en guddommelig institusjon. Bibelske sabbat ble derimot erklært for å være en levning fra jødedommen. Forbannelse ble uttalt over dem som holdt den.

Det hadde lykkes representanter for det store fratall å opphøye seg «over alt som kalles Gud eller helligdoms». (2 Tess. 2, 4.) Han hadde våget å forandre det eneste bud i den guddommelige lov som utvetydig viser hele menneskeslekten til den sanne og levende Gud. I det fjerde bud blir Gud fremstilt som himmelens og jordens skaper og på den måten særmerket fremfor alle falske guder. Som et minne om skaperverket ble den syvende dag helliget til hviledag for menneskene. Den skulle alltid minne dem om den levende Gud som kilden til alt liv og som den de skulle ære og tilbe. Satan anstrenger seg for å vende menneskene bort fra deres troskap mot Gud og fra å vise lydighet mot hans lov. Derfor retter han sine

angrep særlig mot det bud som omtaler Gud som skaper.

Protestanter hevder nå at Kristi oppstandelse på en søndag gjorde den til de kristnes hviledag. Men det finnes ikke noe skriftmessig grunnlag for denne påstand. Hverken Kristus eller hans apostler tillå den en slik ære. Feiringen av søndagen som en kristelig innstiftelse hadde sitt opphav i «lovløshetens hemmelighet» (2 Tess. 2, 7), som alt hadde begynt sitt verk på Paulus' tid. Hvor og når adopterte Herren dette pavedømmets barn? Hvilken gyldig grunn kan man gi for å foreta en slik forandring som Den hellige skrift ikke godkjenner?

I det sjette århundre var pavedømmet fullt opprettet. Hovedsetet ble keiserstaden, og romer-kristen ble erklært for å være hodet over hele kirken. Hedenskapet hadde veket plassen for pavedømmet. Dragen hadde giut dyret «sin kraft og sin trone og stor makt». Nå begynte den pavelige undertrykkesperioden på 1260 år, som Daniel og Johannes hadde profetert om. De kristne ble tvunget til å velge. Enten måtte de gi slipp på sin troskap og følge de pavelige seremonier i sin gudsyndelse eller omkomme i fengselshuler, lide døden på pinebenken, bålet eller skaffotet. Her gikk Jesu ord i oppfyllelse: «I skal forfides endog av foreldre og brødre og frender og venner, og de skal volde noen av eder døden, og I skal hates av alle for mit navns skyld.» Forfølgelsen brøt løs over de trofaste med større raseri enn noengang før. Verden ble en eneste stor slagmark. I mange hundre år fant Kristi menighet tilflukt på ensomme og bortgjemte steder. Profeten sier: «Kvinnen flydde ut i skrånen, hvor hun har et sted som er gjort i stand til henne av Gud, for at de der skulle gi henne hennes føde i tusen to hundre og seksti dager.» (Åp. 13, 2; Dan. 7, 25; Åp. 13, 5-7; Luk. 21, 16, 17; Åp. 12, 6.)

At romerkirken oppnådde en slik makt, dannet begynnelsen til den mørke tidsalder. Etter hvert som dens makt vokste, ble mørket større. Troen ble overflyttet fra Kristus, den sanne grunnvoll, til paven i Rom. I stedet for å stole på Guds Sønn og søke syndsforlatelse og evig frelse hos

ham begynte menneskene å se hen til paven og til de prester og prelater som han overdro myndighet til. Menneskene ble opplært til å tro at paven var deres jordiske midler, at ingen kunne nærme seg Gud uten gjennom ham. Videre at han for dem sto i Guds sted og derfor måtte være gjenstand for ubetinget lydighet. En avvikelse fra hans påbud var nok til å påføre overtrederen de hardeste straffer både på legeme og sjel. Menneskenes tanker ble vendt bort fra Gud til felende villfare, grusomme mennesker, ja til selve mørkets fyrste som øvde sin makt gjennom disse. Synden opptrådte i hellighetens kappe. Når Den hellige skrift blir undertrykt og et menneske kommer til å betrakte seg som den høyeste, da kan vi bare vente svik, bedrag og ødeleggende ugudelighet. At menneskelige overleveringer og lover ble opphøyet, førte til den fordervelse og korrupsjon som alltid følger når Guds lov blir satt til side.

Farefulle dager for menigheten

Dette var en farefull tid for Kristi kirke. De trofaste flaggbærere var i sannhet få. Selv om sannheten aldri var uten vitner, var det tider da villfarelse og overtro syntes å skulle få fullstendig overhånd og den sanne kristendom bli utryddet fra jorden. Evangeliet ble tapt av syne. Religiøs formvesen søkte, og menneskene ble pålagt strenge krav.

De ble ikke bare lært opp til å betrakte paven som sin midler, men også til å stole på sine egne gjerninger som et sonemiddel for synden. Lange pilegrimreiser, botshandlinger, relikviedyrkelse, bygging av kirker, valfartssteder og altere, store pengegaver til kirken — dette og meget annet ble påbudt for å sone Guds vrede og vinne hans gunst. Som om Gud var lik et menneske og kunne bli vred over småting eller bli tilfredsstillt ved gaver og botsveselser!

Romerkirkens innflytelse syntes stadig å vokse tross det forhold at last gikk i svang endog blant dens ledere. Omtrent ved slutten av det åttende

århundret påsto dens tilhengere at biskopene i Rom alt i menighetens første tid hadde hatt den samme åndelige makt som de nå hadde tilrørt seg. For å bekrefte denne påstand måtte kirken finne et eller annet middel til å gi den et skjær av autoritet. Han som er løgnens far, hadde ingen vanskelighet for å finne et slikt. Munker forfalsket eldgamle skrifter. Man oppdaget hittil ukjente dekret som var utstedt av kirkekonsilier og som slo fast pavens overhøyhet fra de tidligste tider. En kirke som hadde forkastet sannheten, tok imot disse bedrag med begjær.

Uforfærdet under motstand

De få som trofast bygde på den sanne grunnvoll (1 Kor. 3, 10. 11), ble forstyrret og hindret av falske lærdommer som sinket arbeidet. På samme måte som arbeiderne på Jerusalems murer i Nehemias' tid var det noen som var tilbøyelige til å si: «Bærernes kraft svikter, og grushaugene er for store; vi makter ikke lenger å bygge» (Neh. 4, 10.) De var trette av den stadige kampen mot forsølgelse, svik, ugudelighet og alt som Satan fant på for å hindre deres fremgang. En del av dem som hadde vært trofaste arbeidere, ble motløse. For fredens skyld og for å sikre liv og eiendom forlot de den sanne grunnvoll. Andre sa modig og upåvirket av fiendens motstand: «Vær ikke redd dem, tenk på Herren, den store og forferdelige,» og de fortsatte å arbeide, hver av dem med sverdet ved sin side. (Neh. 4, 14; Ef. 6, 17.)

Den samme hatets og motstandens ånd mot sannheten har inspirert Guds fiender i alle tidsaldrer, og den samme årvaknethet og trosskap har vært krevd fra hans tjeneres side. Kristi ord til de første disipler gjelder hans etterfølgere til tidens ende: «Det jeg sier til eder, det sier jeg til alle: Våk!» (Mark. 13, 37.)

Mørket syntes å øke. Tilbedelsen av bilder ble mer utbredt. Brennende lys ble stilt foran bildene, og bønner oppsendt til dem. De utenkelige overtroiske skikker fikk innpass. Menneskenes sinn ble så fullstendig behersket av over-

tro at fornufeten syntes å være satt ut av spill. Når prester og biskoper selv var forlystelsesyke, sanselige og demoralisert, kunne en ikke vente annet enn at de menneskene som de var veiledere for, måtte synke ned i uvitenhet og last.

Et nytt skritt fremover i den pavelige selvopphøvelse ble tatt da pave Gregor VII i det 11. århundre proklamerte at romerkirken var fullkommen. Et av de punkter han satte frem, var at kirken aldri hadde tatt feil, og ifølge Skriften aldri ville ta feil. Men denne påstand var ikke støttet av bibelske bevis. Den stolte paven påsto også at han hadde makt til å avsette keisere. Han erklærte at ingen kunne forandre på en domskjennelse han hadde uttalt, men selv hadde han rett til å forkaste alle andres kjennelser.

Henrik IV ydmyker seg

Et slående eksempel som belyser de tyranniske tendenser denne ufeilbarhetens forkjemper var preget av, har måen i den behandling han ga den tyske keiser Henrik IV. Monarken hadde drevet seg til å sette seg ut over pavens myndighet og ble derfor lyst i bann og avsett. Han ble forterdet over truslene fra sine egne fyrster, som sviktet ham og som ble oppflammet til opprør ved det pavelige mandat. Han innså derfor at det var nødvendig for ham å bli forliket med Rom. Sammen med sin hustru og en trofast tjener reiste han over Alpene midt på vinteren for å ydmyke seg for paven. Da han kom til borgen der Gregor hadde tatt opphold, ble han uten sin egen vakt ført inn i et ytre gårdsrom. Midt i vinterkulden, barhødet og barfott og kledd i en ussel drakt, ventet han der på pavens tillatelse til å få audiens. I tre dager fastet og bekjente han før paven nedlot seg til å gi ham nåde. Og selv da skjedd det bare på den betingelse at keiseren skulle vente på pavens sanksjon før han igjen kunne ta på seg sine insignier eller utøve sin fyrstelige myndighet. Oppblåst av denne seier skrept pave Gregor av at det var hans plikt å gjøre kongers hovmod til intet.

Hvilken slående motsetning mellom denne

overmodige paves hensynsløse stolthet og dybmykhet og mildhet som besjeler Kristus! Han fremstiller seg som den står og banker på hjertedøren for å komme inn og bringe tilgivelse og fred. Han lærte sine disipler: «Den som vil være den første blant eder, han skal være eders trelle.» (Matt. 20, 27.)

I århundrene som fulgte, innførte romerkirken stadig flere villfarelser i sin lære. Til og med før pavedømmet var blitt opprettet, hadde hedenske filosofers læresetninger vakt oppmerksomhet og øvd sin innflytelse i kirken. Mange av dem som ga seg ut for å være omvendt, holdt fast ved sine hedenske synspunkter. De fortsatte ikke bare selv å studere disse, men fremholdt dem også for andre som et middel til å vinne større innflytelse blant hedningene. Dette førte alvorlige villfarelser inn i den kristne tro. Fremtredende blant disse var den lære at mennesket i seg selv har medfødt udsiddelighet og fortsetter en bevisst tilværelse etter døden. På denne grunnvoll bygde romerkirkens lære om bønn til helgener og tilbedelse av jomfru Maria. På samme grunnvoll hvilte også den falske lære om evig pine for de ugudelige. En lære som på et tidlig tidspunkt ble innført i pavekirkens dogmer.

Nå var veien åpenet for innstrøingen av enda et romersk påfunn, det som romerkirken kalte purgatorie [skjærilsiden]. Det ble brukt for å inngyte skrekk hos de lettroende og overtroiske folkemasser. Denne villfarelsen styrket tron på at det finnes et pinested der sjelene til dem som ikke har fortjent evig straff, skal lide straff for sine synder, inntil de er blitt rensset og da får adgang til himmelen.¹⁾

Enda et påfunn var nødvendig for at den romerske kirken kunne gjøre bruk av sine tilhengers frykt og laster. Dette ble nådd ved læren om avlat. Alle som ville ta del i pavenes kriger for å utvide hans verdslige herredømme, straffe hans fiender eller utrydde dem som våget å benekte hans åndelige overherøyhet, fikk løfte om full tilgivelse for de synder de hadde begått. Ikke bare synder de nå begikk, men også dem de kom til å begå i fremtiden. De ble friatt for alle bøter og straffer som de måtte pådra seg.

Folket ble dessuten opplært til å tro at de ved å gi penger til kirken kunne fri seg fra synd og fri ut sine avdøde venners sjeler som ble pint i ilden. Med slike midler fylte romerkirken sine skatkammer og opprettholdt en prakt, luksus og last som de henga seg til. De forega å representere ham som ikke hadde det han kunne helle sitt hode til.

Herrens nattverd, som var en bibelsk innstiftelse, var blitt foretregt av det avgudiske messeoffer. Ved sine tomme seremonier forega de pavelige prester å kunne forvandle alminnelig brød og vin til Kristi virkelige legeme og blod. Med gudsbespottelig arroganse påsto de åpenlyst å eie Skaperens makt. Under dødsstraff ble det krevd at de kristne skulle bekjenne sin tro på denne fryktelige, blasfemiske vranglære. Store skarer som nektet å gjøre dette, ble overgitt til ilden.

I det 13. århundre ble den frykteligste av alle pavedømmets straffemetoder, inkvisisjonen, tatt i bruk. Mørkets fyrste samarbeidet med de ledende menn i det pavelige hierarki. I deres hemmelige rådslagninger behersket Satan og hans engler ugudelige menneskers sinn. Men en usynlig Guds engel som var til stede, nedtegnet den redselsfulle beretning om dette urettferdige påbud og beskrev handlinger som var for avskyelige til å bli sett av menneskelige øyne. «Babylon, den stores, var «drukken av de helliges blod». Fra millioner martyrs lemlestede legemer steg ropet opp til Gud om hevn over denne fratanne makt. Pavedømmet var blitt verdens despot. Konger og keisere bøyd seg for den romerske paves dekreter. Menneskers skjebne både for tid og evighet syntes å ligge i hans hånd. I århundrer var romerkirkens læresetninger tatt imot ubetinget og i vid utstrekning. Dens ritualer ble fulgt med zrbøydighet, og dens fensdager ble feiret overalt. Aldri siden den tid har pavekirken oppnådd en slik verdighet, herlighet og makt.

Men «pavedømmets middagsrød var verdens midnatt!» Den hellige skrift var nesten ukjent, ikke bare blant folket, men også blant prestene. Som fariseerne fordum, hatet pavekirkens ledende menn det lys som åpenbarte deres synder.

FOR FURTHER INFORMATION AND LITERATURE, PLEASE CONTACT:

You have just read all or most of chapters 3 from the book, *The Great Controversy, in the Norwegian Language*. This chapter, and other chapters, are part of all of the same book, are available in special units in quantity amounts in 23 languages. TRAIL GUIDES, BOX 300, ALBANY, TN 3701 USA

Fordi Guds lov, normen for rettferdighet, var blitt tatt vekk, kunne de øve en ubegrenset makt og tylløst hengi seg til last. Bedrag, begjær og ryggesløst herket. Menneskene vek ikke tilbake for noen forbytelse som kunne skaffe dem vinning eller stilling. I pavers og prelaters palasser foregikk de villette utsvelser. Enkelte av pavenes gjorde seg skyldig i så opprørende forbytelse at jordiske herskere søkte å avsette disse kirkens stormenn. De var uhyrer som med sin skammelige ferd var utålelige. I århundrer gjorde Europa ikke noe fremskritt i opplysning, kunst eller sivilisasjon. En moralsk og intellektuell lammelse hadde fått innpass i kristenheten.

Stillingen i verden under romermakten var en fryktelig og slående opplyfvelse av profetens ord: «Mitt folk går til grunn fordi det ikke har kunnskap fordi du har forkastet kunnskapen, ... derfor vil også jeg glemme dine barn.» Det er singen sannhet og ingen kjærlighet og ingen gudskunnskap ... i landet. De sværger og lyver, myrder og stjeler og driver hor. De lærer frem med vold, og mord følger på mord» (Hos. 4, 6. 1. 2.) Dette var følgen av at de forkastet Guds Ord.

¹⁾ I en uttalelse som utgjør en del av romerkirkens kanoaiske lov, erklærer pave Innocens III at den romerske pontifex er «stedfortrederen her på jorden ikke bare for et menneske, men for Gud selv, og i en bemerkning til dette sted blir det forklart at dette skyldes at han er Kristi stedfortreder, som er sann Gud og sann menneske. (Se *Decretals de Greg. Pap. IX. lib. I. de transit. Epist. tit. 7. c. 3* Cop. Jur. Canon. ed. Paris, 1612, tom II, Decretal. col. 205.)

²⁾ J. Mendham: «The Seventh General Council, the Second of Nicea, innl., side 3—6.»

³⁾ Se Leks. den katolske boken «Catholic Beliefs av dr. Joseph Paa Di Bruno, side 196, K. R. Hagenbach: *Compendium of the History of Doctrines*, bind 1, side 234—237, 405, 408; bind 2, side 135—150, 308, 309, og dessuten ethvert lektskalk verk.

⁴⁾ «History of Protestantism av Wylie, 1. bok, 4. kap.

Dragens kjennetegn

Den profetiske kjelden hvor disse symboler forekommer, begynner i Åpenbaringen 12. kapittel med dragen som prøvde å ødelegge Kristus da han ble født. Dragen sier å være Satan. (Ap. 12, 9.) Det var han som påførte Herodes til å slå Frederen i hjel. Men det viktigste redskap som den onde benyttet seg av i striden mot Kristus og hans folk i de første århundrer, var den kristne tidsalder, var det romerske rike, der hedenskaper var den herskende religion. Mens dragen således fører og fremst er et bilde på Satan, er den i annen rekke et symbol på det hedenske Rom.

I det 13. kapittel (vers 1—10) er et annet dyr skildret. Det var elikt en leopard, og dragen ga dette dyr «sin kraft og sin trone og sitt rike». De fleste protestanter har ment at dette symbol er en fremstilling av pavefølget, som kom til å eie den trone, det sete og den myndighet som en gang tilhørte det gamle romerske rike. Om leoparddyret står det: «Der ble gitt det en munn som talte store og spottende ord. . . . Og det åpnet sin munn til spott mot Gud, til å spotte hans navn og hans bolig, dem som bor i himmelen. Og der ble gitt det å føre krig mot de hellige og seire over dem, og der ble gitt det makt over hver stamme og folk og tungue og ætt.» Denne forutsetning, som temmelig nøye svarer til beskrivelsen av det lille hornet i Daniels syvende kapittel, skåret uten tvil til påvefølget.

«Der ble gitt det makt til å holde på i to og firti måneder.» Og profeten sier: «Jeg så et av de totyder liksom årsst til ødeda.» Og videre: «Om noen fører i fangenskap, han skal i fangenskap; om noen drepes med sverd, han skal drepes med sverd.» De to og firti måneder svarer til «en tid og tider og en halv tid, tre og et halvt år, eller 1260 dager» (Daniels syvende kapittel) — den tidsperioden da verdensmakten skulle undertrykke Guds folk. Som nærmest tidligere avsnitt begynte denne tidsperioden på måketten i år 538 e. Kr., og utløp i 1798. Da ble pavens talt til fange av de franske stridskrefter. Pavemakten fikk sitt dødelige strøg, og denne forutsetning gikk i oppfyllelse: «Om noen fører i fangenskap, han skal i fangenskap.»

En ny makt står frem

På dette tidspunkt fremstår et annet symbol. Om dette sier profeten: «Og jeg så et annet dyr stige opp av jorden, og det hadde to horn liksom

i selve hjertet av dekalogen finnes det første bud slik som det første ble forkynt: «Kom hylledagen i hu, så du holder den hellig! Seks dager skal du arbeide og gjøre all din gjerning. Men den syvende dag er sabbat for Herren din Gud; da skal du intet arbeid gjøre, hverken du eller din sønn eller din datter, din tjener eller din tjenestepike eller ditt fe eller den fremmede som er hos deg innen dine porter. For i seks dager gjorde Herren himmelen og jorden, havet og all det som i dem er, og han hvilte på den syvende dag; derfor velsignet Herrens sabbatsdag og helliget den» (2 Mos. 20, 8—11).

Den første engelen oppfordrer menneskene til å frykte Gud og å gi ham ære samt å tilbe ham som himmelens og jordens skaper. For å kunne gjøre dette må de holde hans lov. Vitmannen sier: «Frykt Gud og hold hans bud! Det er hva hvert menneske bør gjøre.» Hvis en ikke er lydig mot hans bud, kan ingen tilbørlig være velbehagelig for Gud. «Dette er kjærligheten til Gud at vi holder hans bud.» «Om en vender sitt øre bort og ikke vil høre loven, er endog hans bønn en vedestyggelighet» (Pred. 12, 13; 1 Joh. 5, 3; Ord. 28, 9).

Kallet om å tilbe Skaperen

Forplikelsen til å tilbe Gud har sin grunn i det faktum at han er Skaperen, og at all det skapete skylder ham sin tilværelse. Overalt i Bibelen hvor hans krav på ære og tilbørlig fremfor hedningenes guder blir fremholdt, er det henvisning til hans skapermakt. «Alle folkenes guder er intet; men Herren har gjort himmelen.» «Hvem vil i da ligne meg med, så jeg skulle være ham lik? sier den Hellige. Løft eders øyne mot det høye og et: Hvem har skapt disse ting?» «Så sier Herren, som skapte himmelen, som er Gud, han som dannet jorden og gjorde den. . . . sier er Herren, og det er ingen annen.» Salmisten sier: «Kjenn at Herren er Gud! Han har skapt oss, og ikke vi selv.» «Kom, la oss kaste oss ned og bøye kne, la oss knele for Herrens, vår skapers åsyn!» Og de hellige vesener som tilber Gud i himmelen, gir som grunn for den hyllest de skylder ham: «Verdig er du, vår Herre og Gud, til å bli prisen og æren og takelsen; for du har skapt alle ting» (Sal. 96, 5; Ex. 40, 25, 26; 45, 18; Sal. 100, 3; 95, 6; Ap. 4, 11.) I Åpenbaringen 14. kapittel blir menneskene oppfordret til å tilbe Skaperen, og som en frukt av dette trefoldige budskapet viser profetien oss en klasse mennesker som holder Guds bud. Et av disse budene viser direkte til Gud som ska-

peren. Det første bud erklærer: «Den syvende dag er sabbat for Herren din Gud. . . . For i seks dager gjorde Herren himmelen og jorden, havet og all det som i dem er, og han hvilte på den syvende dag; derfor velsignet Herrens sabbatsdagen og helliget den.» Angående sabbaten sier Herrens vitner at den er et tegn. . . . for at i skal vite at jeg, Herren, er eders Gud, og grunnen er denne: For i seks dager gjorde Herren himmelen og jorden, og på den syvende dag hvilte han og holdt seg i ro.» (2 Mos. 20, 10, 11; Esek. 20, 20; 2 Mos. 31, 17).

«Betynningen av sabbaten som et minne om skapelsen består i den kjensgjerning at den stadig peker på den sanne grunn til at Gud forlener tilbørlighet — han er Skaperen, vi er skapninger.» «Sabbaten ligger derfor ved selve roten til gudsdyrkelse, fordi den rommer en ubryt inntrykkfull undervirking om denne store sannhet, noe som ingen annen innstiftelse gjør. Det sanne grunnlaget for gudsdyrkelse, ikke bare den som finner sted på den syvende dag, men for all gudsdyrkelse i det hele tatt, ligger i den forskjell det er mellom Skaperen og hans skapninger. Dette viktige faktum kan aldri bli foreldet og må aldri bli glemt!» For at menneskene alltid skulle bli minnet om denne sannhet, innstiftet Gud sabbaten i Eden. Og så lenge den kjensgjerning at han er vår skaper, fortsetter å være en grunn til at vi skal tilbe ham, så lenge vil sabbaten fortsatt være regnet og minnet om dette. Hvis sabbaten ble holdt overalt, ville menneskenes tanker og deres kjærlighet ha vært rettet mot Gud som den som var gjenstanden for deres aktelse og tilbørlig, og det ville aldri ha eksistert noen avgudsdyrke, ætse eller fritenker. Helligholdelsen av sabbaten er et tegn på troskap mot den sanne Gud, mot dem som gjorde himmelen og jorden og havet og vannkildene.» Det er en skjønning at det budskapet som gir menneskene befaling om å tilbe Gud og holde hans bud, særlig vil oppfordre dem til å holde sabbatsbudet.

Som motsetningen til dem som holder Guds bud og tror Jesus, peker en tredje enged på en klasse som på grunn av sine villfarelser får en høytydelig og fryktelig advarsel: «Deribon noen tilber dyret og det bilde og var merket på da panne eller i sin hånd, da skal også han drikke av Guds vredesvin» (Ap. 14, 9, 10.) Skal vi forstå dette budskap, må vi forstå meningen med de symboler som er brukt. Hva betegner da dyret, bildet og merket?

et lam, og talte som en drage.» (Ap. 13, 11.) Dyrets utseende og virkemåte viser at den nasjon det symboliserer, er annerledes enn de som ble fremstilt ved de tidligere århundre. De store rikene som har hersket over jorden, ble fremstilt for Daniel som rovdyr som kom opp da «himmelens fire vinder brøt frem over det store hav.» (Dan. 7, 2.) En engel forklarte Johannes at de vann han så, var en fremstilling av «folk og skarer og ætter og tungers.» (Ap. 17, 15.) Vind og storm er et bilde på strid. Himmelen fire vinder som brøt frem over det store hav, er et bilde på de forskjellige erobring- og revolusjonskriger som rikene har benyttet seg av for å tilkjempe seg makten.

Men dyret med de to horn var likom et lam som steg opp av jorden. I stedet for å omstyre andre riker for selv å komme til makten, må den nasjon som er fremstilt, oppføre på et område som ikke før var i andres eie, og vokse opp gradvis og fredelig. Denne makt skulle derfor ikke stå frem blant de tett befolkede, kjempende riker i den gamle verden — dette urolige hav av «folk og skarer og ætter og tungers.» Vi må søke lenger mot vest.

Hvilken nasjon i den «nye verdens» var det som i 1798 holdt på å komme til makten, som ga løfte om storhet og styrke og som tiltrakk seg verdens oppmerksomhet? Profetiens oppfyllelse er så klar at det ikke kan være grunn til tvil. Bare en eneste nasjon, og ingen annen, svarer til det bilde profeten tegner. Det er Amerika. Uten selv å være oppmerksom på det har talere og historikere når de har skildret denne nasjons oppkomst og vekst, gang på gang gjort bruk av den samme tanken, ja nesten nøyaktig de samme ord som den hellige forfatter. Profeten så dyret «stige opp av jordens.» Etter hva oversetterne sier, kan det ord som her er gjengitt med «stige opp» i bokstavelig betydning oversettes evokse eller springe frem som en plante. En fremragende forfatter som skildrer De forente staters oppkomst, taler om rikets forbausende «fremkomst av tomhetens og sies: «Liksom et stille fjor vokste vi opp til et rike!» (En avis i Europa skriver i 1850 om De forente stater som et merkelig vokse «dukket opp og «i all tilhelt daglig vokste i makt og stolthet.») I et foredrag om pilgrimsfedrene som grunnla denne nasjonen, uttalte Edward Everett: «Sjeker De etter en avsideliggende plass, herribes på grunn av sin ensomhet og trygge i sin fjernt, der den lille menslingen fra Laydon kunne nyte samvittighetsfrihet? Se de mektige strekninger som de i fredelig erobring . . . har båret korsets banner over!»)

«Og det hadde to horn likom et lama» Hor-

nene på et lam betegner ungdom, uskyld og mildhet. Det var en passende karakteristikk av De forente staters vesen da dette rike, i samsvar med profeten, holdt på å vokse opp i 1798. Blant de landforvorne kristne som først flyktet til Amerika og søkte et tilfluktssted fra presters og fyrstets undertrykkelse og intolerans, var det mange som bestemte seg for å opprette et statsyre med borgerskip og religiøs frihet. Deres synspunkter ble skrevet inn i Uavhengighetserklæringen, som hevder den store sannhet at alle mennesker er skapt like og eier en umisligg ret til «liv, frihet og sønnen etter lykke.» Og landets grunnlov sikret folket retten til selvstyre og bestemmer at folkets valgte representanter skal utstede og håndheve lovene. Religionsfrihet ble også innført, slik at hver enkelt fikk lov til å dyrke Gud etter sin egen samvittighet. Republikanisme og protestantisme ble de grunnleggende prinsipper i landet. Disse prinsipper er årsaken til dens fremgang og makt. De som innen kristenheten har vært undertrykket og nedtrampet, har vendt seg mot dette land med interesse og forhåpning. Millioner har søkt dit, og De forente stater har inntatt en plass blant de mektigste nasjoner på jorden.

En silende motsetning

Men dette dyret med horn likom et lama, etale som en drage, og det bruker det første dyrs hele makt på dette øyne, og gjør at jorden og de som bor på den, tilber det første dyret, hvis dødsdøle ble lege, og . . . sier til dem som bor på jorden, at de skal gjøre et bilde til det dyr som fikk såret av sværdet og ble i livet. (Ap. 13, 11–14.)

Lammehornene og dragestøten tyder på en silende motsetning mellom tale og praksis hos denne nasjon som er fremstilt i symbolet. Nasjonene stalers gjennom sine langvirende og rettelige myndigheters handlinger. Ved slike handlinger vil den forenede de liberale og fredelige grunnsetninger som den har nedlagt som basis for sin politikk. Profeten om at den skal tale som en drage og utpre «det første dyrs hele makt», er en tydelig forvordning om den samme uforsvargelighets- og forsvargelighets som kom til syne blant de nasjoner som er fremstilt ved dragen og leoparddyret. Og erklæringen om at dyret med de to horn gjorde et bilde og de som bor på den, tilber det første dyret, viser at den nasjonen vil gjøre bruk av sin myndighet for å tvinge gjennom sin eller annen religions praksis som vil være en hyllest til paven/monnet.

En slik handling ville være i åpen strid med grunnsetningene i De forente staters forfatning, med den 1. årsdrundende institusjoner, med

de direkte og høydedelige forpliktelser i Uavhengighetserklæringen, og med grunnloven. Grunnleggerne av denne nasjon søkte å klotte å forbygge at kirken gjorde bruk av den borgerlige makt og på den måten føre til de uunngeelige følger: uforsvargelighet og forsvargelighet. Grunnloven i De forente stater bestemmer at «kongressen skal ikke vedta noen lov angående innføringen av religion, eller forbyr fri religionsøvelse, og at ingen religiøs prøve skal noen gang kreves som betingelse for noen offentlig stilling i De forente stater.» Bare ved åpenlyrt å sette til side disse garantier for nasjonens frihet kan noen som helst religiøs praksis håndheves ved hjelp av borgerlige myndigheter. Men det inkonsekvente ved en slik fremgangsmåte er ikke mer løynefalende enn det som kommer frem av sinbildet: dyret med lammehorn — i sin beklønnelse ner, uskyldig og mild — men som taler som en drage.

«Det sier til dem som bor på jorden, at de skal gjøre et bilde til det dyr som fikk såret av sværdet.» Dette anwyder klart en regjering-form der den langvirende myndighet ligger hos folket, et avgjørende bevis for at De forente stater er den nasjonen som profeten her taler om.

Men hva er «bildet til dyret»? Og hvordan skal det stå frem? Bildet blir laget av de to hornene dyret, og det er et bilde til det første dyret. Det blir også kalt dyrets bilde (d.a. et bilde av dyret). For å få vite hvordan bildet er og hvordan det blir fremstilt, må vi derfor undersøke egenkapene hos selve dyret, dvs. paven/dømmet.

Da den første kristne menighet ble korrupt fordi den vekt av fra det rene evangelium og innførte hedenske skikker og former, mistet den Guds Ånd og kraft. Og for å kunne herke over menneskenes samvittighet søkte den hjelp hos de verdalige makter. Frukten av dette ble paven/dømmet, en kirke som hersket over statmakten og gjorde bruk av dens for å fremme sine egne hensikter, særlig for å straffe skjeter. Skal De forente stater kunne gjøre et bilde av dyret, må den kirkelige makt herke over statmakten på en slik måte at dens myndighet også vil bli brukt av kirken for å fremme dens egne formål.

Oversalt hvor kirken har flitt verdalig makt, har den vært brukt til å straffe dem som vekt av fra læresetninger. Protestantiske kirkesamfunn som har fulgt i romerrikens spor ved å alliere seg med verdalige makter, har vist den samme tilbøyelighet til å innkrone samvittighetsfreden. Den engelske kirkes langvarige forsvargelighet av dissentere er et eksempel på dette. I løpet av det 16. og det 17. århundrede ble tuse-

av dissenter-predikanter tvunget til å forlate sine menigheter, og mange, både prester og legfolk, ble dømt til bøn, torst og martyrdød.

Fravallets leder an

Det var frafall som fikk den kristne kirken i begynnelsen til å søke hjelp hos de borgerlige makter, og dette bante veien for påvedømmet, dvs. dyret. Paulus skriver: «Føst må fravallet komme, og sydens menneske åpenbares.» (2 Tess. 2, 3) Slik vil også frafall i kirken betyde vei for dyrets bilde.

Bibelen forteller at før Herrens komme skal det være et foretelligt frafall som i de første århundrer. «I de siste dager skal det komme vanskelige tider. For menneskene skal da være egenkjærlige, pengekyrte, stortalende, overmodige, spottende, ulydige mot foreldre, utakknemlige, vanhellige, ukjærlige, upålitelige, baktalende, umætlige, umilde, uten kjærlighet til det gode, svikefulle, fremfusende, oppblåste, slike som elsker sine lystre høyere enn Gud, som har gudskyldighets skinn, men forøker deres kraft.» «Men Ånden sier med tydelige ord at i de kommende tider skal noen falle fra troen, idet de holder seg til forførende ånder og djævels lærdommer.» Satan vil arbeide emed all løgnens makt og tegn og under, og med all uretfærdighets forførelse, og alle som ikke tar åmot kjærlighet til sannheten, så de kunne bli frelste, kommer til å godta «kraftig villfarelse, så de tror løgnen.» (2 Tim. 3, 1-5; 1 Tim. 4, 1; 2 Tess. 2, 9-11). Når en slik ugudelighet får innpass, kommer den til å få de samme følger som i de første århundrer.

Den store forskjell i trosopfatninger som finnes innenfor de protestantiske kirkesamfunn, blir av mange betraktet som et avgjørende bevis for at det aldri kan bli gjort noe forsøk på å få i stand enarhetet ved tvang. Men i mange år har det innenfor de protestantiske kretser gjort seg en stadig voksende stemning gjeldende til gunst for en sammenlutning på basis av alminnelige, felles trosprinsip. En betingelse for å kunne danne en slik sammenlutning er at døptingen av enner som ikke alle er enige om, nødvendigvis må bortfalle, uansett hvor viktige disse måtte være sett fra et bibelsk synspunkt.

I en preken som ble holdt i 1846, uttalte Charles Beecher at presbyteren i de evangeliske protestantiske kirkesamfunns held til topps «høye tiden blir formet under et trykkelig press av blott og bunnmedskyldt. De lever, ånder og ferdes også i bunnfordverde forhold som hver eneste time påvirker de lavere sider i deres

natur til å fortie sannheten og bøye kne for fra-fallet. Var det ikke slik det gikk med Rom? Lever vi ikke dette liv om igjen? Og hva er det vi bytter like fornøst? Ja, et nytt alminnelig kirkeråd! Ek verdenskoven! Evangelisk allianse og felles trosbekjendelse!» Når dette punkt er nådd, er det bare et skritt igjen til bruk av makt for å oppnå full enhet.

Når de ledende kirkesamfunn i De forente stater har sluttet seg sammen om slike trosprinsip som de hyller i fellesskap, og de får samarbeidet til å håndheve sine påbud og forordninger, da vil det protestantiske Amerika ha opprettet et bilde av den romersk-katolske hierarki. Den usvavelige følger er at dissenterne blir ilagt borgerlige straffer.

Dyret og dets bilde

Dyret med de to horn øgjer [befaler] at der blir gjort alle, små og store, rike og fattige, friske og trelle, et merke i deres høyre hånd eller på deres panne, og at ingen kan kjøpe eller selge uten den som har merket, dyrets navn eller tallet for dets navn. (Ap. 13, 16. 17) Den tredje engelsk advarsel lyder: «Derom noen tilber dyret og dets bilde, og tar merket på sin panne eller i sin hånd, da skal også han drikke av Guds vredes-vina.» Dyrets som er omtalt her, som det tohornede dyret skal tvinge menneskene til å tilbe, er det første dyr i Åpenbaringsens 13. kapittel, leopard-dyret, eller pavemakten. «Dyrets bilde» betegner den form for frafall protestantisme som oppstår når de protestantiske samfunn søker hjelp hos borgerlige myndigheter for å tvinge annerledes tenkende til å følge deres dogmer. Hva «dyrets merke» er, skal vi se senere.

Etter advarselen mot å tilbe dyret og dets bilde fortsetter profetien: «Her er . . . de som holder Guds bud og Jesu tros.» De som holder Guds bud, blir altså fremstilt som motsetningen til dem som tilber dyret og dets bilde og tar dets merke. Følgende er da klart: Det å etterleve Guds lov på den ene siden og å overtre den på den andre, blir det som skiller mellom dem som tilber Gud og dem som tilber dyret.

Det spesielle særkjennet ved dyret og derfor også ved dets bilde er at, de overtrer Guds befalingen. Om det lille horn sier Daniel: «Han skal tenke på å forandre hellige tider og lover» (Dan. 7, 25) Og Paulus beskriver denne samme makt som sydens menneske, som skulle opphøye seg over Gud. Den ene profetien utfyller den andre. Bare ved å forandre Guds lov kunne pavemakten opphøye seg over Gud. Hver den

som forsår dette og likevel holder den forandrede lov, gir sin søster hyllet til den makt som gjennomfører forandringen. En slik lydighetsbehandling overfor pavelige lover er et tegn på troskap mot pavemakten i stedet for mot Gud.

Pavkirken har forsøkt å forandre Guds lov. Det annet bud som forbyr å tilbe bilder, er blitt strøket av loven, mens det hellige bud er forandret slik at den kan gå rett til å holde den første dagen hellig i stedet for den syvende. Men som en grunn til å skjefe det annet bud hevder katolikkerne at det er overflødig fordi det er innbefattet i det første, og at de fremtillert loven nøyaktig slik som det var Guds mening at vi skulle forstå den. Dette kan ikke være den forandring som profeten forutser, for han sikter til en foretellig, overlagt forandring; vedkommende makt «skal tenke på å forandre hellige tider og lover. Forandringen av det første bud er et nøyaktig oppfyllelse av profetien. Den eneste autoritet de påligger seg for denne forandring, er kirken. Her opphøyer pavemakten seg åpenlyst over Gud.

Teget på skaperekraft

De som tilber Gud, vil særlig kjennes på at de holder det fjerde bud — fordi dette inneholder et tegn på hans skapereakt og viser at menneskene skylder ham ære og tilbedelse. De som tilber dyret, vil derimot utmerke seg ved sine forsøk på å bryte ned Skapereens minnetegn og opphøye den dag romerkirken har innsett. Da pavemakten for første gang fremfente sine arrogante påstander om sin egen makt, var det til gunst for søndagen. Første gang den tok statens makt i bruk, var det for å tvinge folk til å holde søndagen hellig som «Herrens dags». Men Bibelen fremhever den syvende og ikke den første dag som Herrens dag. Kristus sa: «Så er da Menneskesønnen herre også over sabbaten.» Det fjerde bud sier: «Den syvende dag er sabbat for Herren, din Gud. Og ved profeten Esaias kalles Herren den «min hellige dag.» (Mark. 2, 28; Ea. 58, 13).

Det sies ofte at Kristus forandret sabbaten. Men dette er en påstand som motbevies av hans egne ord. I sin preken på berget uttalte han: «I må ikke tro at jeg er kommet for å oppheve loven eller profetene; jeg er ikke kommet for å opphøve, men for å oppfylle. For sannelig sier jeg eder: Før himmel og jord forgår, skal ikke den minste bokstav eller en eneste tyddel forgå av loven, før det er skjedd så sammen. Derfor, den som bryter et eneste av disse minne

bud og lærer menneskene således, han skal kalde den minste i himlens rike; men den som holder dem og lærer andre dem, han skal kalles stor i himlens rike (Matt. 5, 17-19).

Protestantene innstømmer i almindelighet at Skriften ikke inneholder noe bevis for at sabbaten er forandret. Dette er tydelig fremholdt i verker som er gitt ut av Det amerikanske traktatselskap og Den amerikanske søndagskoleforening. Et av disse skrifter erkjenner «at Det nye testamente er helt uten når det gjelder et bestemt bud om sabbaten (søndagen, den første dag i uken) eller noen bestemt regel for at den skal holdes hellig».

Et annet sers: «Inntil tidspunktet for Kristi død var ingen forandring gjort med dagen» Og så vidt som kildene viser, . . . ga de (apostlene) ingen uttrykkelig befaling som bød at den syvende dags sabbat skulle avskaffes, og at den skulle bli helligholdt på den første dag i uken».

Katolikkenes innstømmer at det var deres kirke som forandret sabbaten, og de hevder at protestantene anerkjenner denne kirkes makt ved at de holder søndagen hellig. Den katoliske boken «Catholic Catechism of Christian Religion» svarer på spørsmålet om hvilken dag en bør holde hellig ifølge det fjerde bud, med denne uttalelsen: «Under den gamle lov var lørdagen helligdag, men undervist av Kristus og velledd av Guds Ånd har kirken innført søndagen i stedet for lørdagen. Derfor holder vi nå den første dag, og ikke den syvende, hellig. Søndagen betyr og er nå Herrens dag».

Som et tegn på den katoliske kirkes autoritet hevder katoliske forfattere at den har forandret sabbaten til søndag, noe som protestantene godkjenner, . . . for når de holder søndagen, anerkjenner de kirkes makt til å innføre festdager og til å erklære det som synd når de blir overtrådt». Hva er da forandringen av sabbaten annet enn et tegn eller et merke på romerkirkens autoritet — «dyrets merke»?

Krav om overhyphet

Romerkirken har ikke ifrafall sitt krav om overhyphet, og når verden og de protestantiske kirkesamfunn godtar en sabbat som er dens verk, mens de forkaster den bibelske sabbat, innstømmer de i virkeligheten at dens krav er berettiget. De kan påberope seg overlevetings- og kirkefædres autoritet for forandringen. Men når de gjør det, setter de nettopp til side den grunnsetningen som skiller dem fra romerkirken — at Bibelen og ikke noe annet enn Bibelen er protestantenes religion. Katolikkenes kan se at

de bedrar seg selv og med forsett lukker øynene for de faktiske forhold i denne sak. Etter hvert som bevisene for å tvinge frem helligholdelsen av søndagen vinner tilslutning, gleder de seg og føler seg overbevist om at den til sist skal føre hele den protestantiske verden inn under romerkirkens banner.

Romerkirkens tilhøgere erklærer at «når protestantene holder søndagen hellig, er dette en hyllelse som de, på tross av seg selv, yrer [den katoliske] kirken». Når de protestantiske samfunn skjelper helligholdelsen av søndagen, innstømmer de tilbedelsen av pavemakten eller dyret. De som forlar hva det fjerde bud krever, og velger å holde den falske sabbat i stedet for den sanne, erer derved den makt som alene har befallt den. Men nettopp ved en slik handling, som innstømper en religiøs plikt med verdilig makt, blir menigheten selv et bilde av dyret. Når helligholdelsen av søndagen gjennomføres med makt i De forente stater, er det å tvinge mennesker til å tilbe dyret og dets bilde.

Men kristne mennesker i tidligere tider holdt søndagen i den tro at de da holdt den bibelske sabbat. Og det er ennå sanne kristne i alle kirkesamfunn, det romersk-katoliske ikke unntatt, som tror at søndagen er den hviledagen Gud har bestemt. Herren godkjenner deres oppriktige henrikt og deres ærlighet overfor ham. Men når helligholdelsen av søndagen blir gjennomført ved lov, og når verden blir opplyst om at den sanne sabbat skal helligholdes, vil hver den som overtrer Guds befaling for å lyde et bud som ikke har noen høyere autoritet enn romerkirkens, sette pavemakten over Gud. Han hyller romerkirken og den makt som håndhever den ordning Rom har innført. Han tilber dyret og dets bilde. Når menneskene da forkaster den innstiftelse som Gud har sagt er tegnet på hans autoritet, og i dens sted antar det som romerkirken har valgt som et tegn på dens overhyphet, er det et vesaklig tegn på at de godkjenner tegnet på lyghet mot romemakten, nemlig «dyrets merke». Og først når saken tydelig er blitt fremholdt for menneskene, og de blir stilt overfor valget mellom Guds bud og menneskebud — først da vil de som fortsetter å overtre dette bud, ta «dyrets merke».

Den tredje engels advarsel

Den tredje engels budskap inneholder den frykteligste trussel som noengang har vært rettet mot dødelige mennesker. Det må være en forferdelig synd som er årsak til Guds vrede, ublandet med nåde. Menneskene skal ikke holdes i merke angående denne betydningfulle

sak. Advarseln mot denne synd skal forkynnes for verden før Guds straffedommer kjemmer dem, for at alle som vil forstå hvorfor de kommer, og ha tilslutning til å unngå å bli rammet av dem. Profetien sier at den første engels budskap er budskap for «hver ætt og folk og tunge og menneske». Den tredje engels advarsel, som er en del av det samme trefaldige budskap, skal ikke bli mindre kjent. Ifølge profetien skal det bli forkynt med høy røst av en engel som flyr under det høyeste av himmelens, og det vil utvirket seg verdens oppmerksomhet.

Når det gjelder det punkt arden dreier seg om, vil hele kristenheten dele seg i to leirer: de som holder Guds bud og Jesu tro, og de som tilber dyret og dets bilde og tar dets merke. Selv om kirke og stat forener sine krefter for å tvinge «alle, små og store, rike og fattige, frie og trelers» til å ta «dyrets merke» (Ap. 13, 16), så vil Guds folk likevel ikke ta imot det. Profeten på Palmes ser «dem som hadde skrevet over dyret og dets bilde og dets navns tall, så ved glasshavet, med Guds harper i hånds, der de synger Moses' sang og Lamets sang. (Ap. 15, 2, 3.)

FOR FURTHER INFORMATION AND LITERATURE, PLEASE CONTACT:

TRAIL GUIDES - BOX 300, ALTAMONT, TN 37301 USA

PRINTED BY:

You have just read all or most of *chapter 26* from the book, *The Great Controversy*, in the *Norwegian Language*. This chapter, other chapters, and part or all of the entire book are available on special order in quantity amounts in 23 languages.